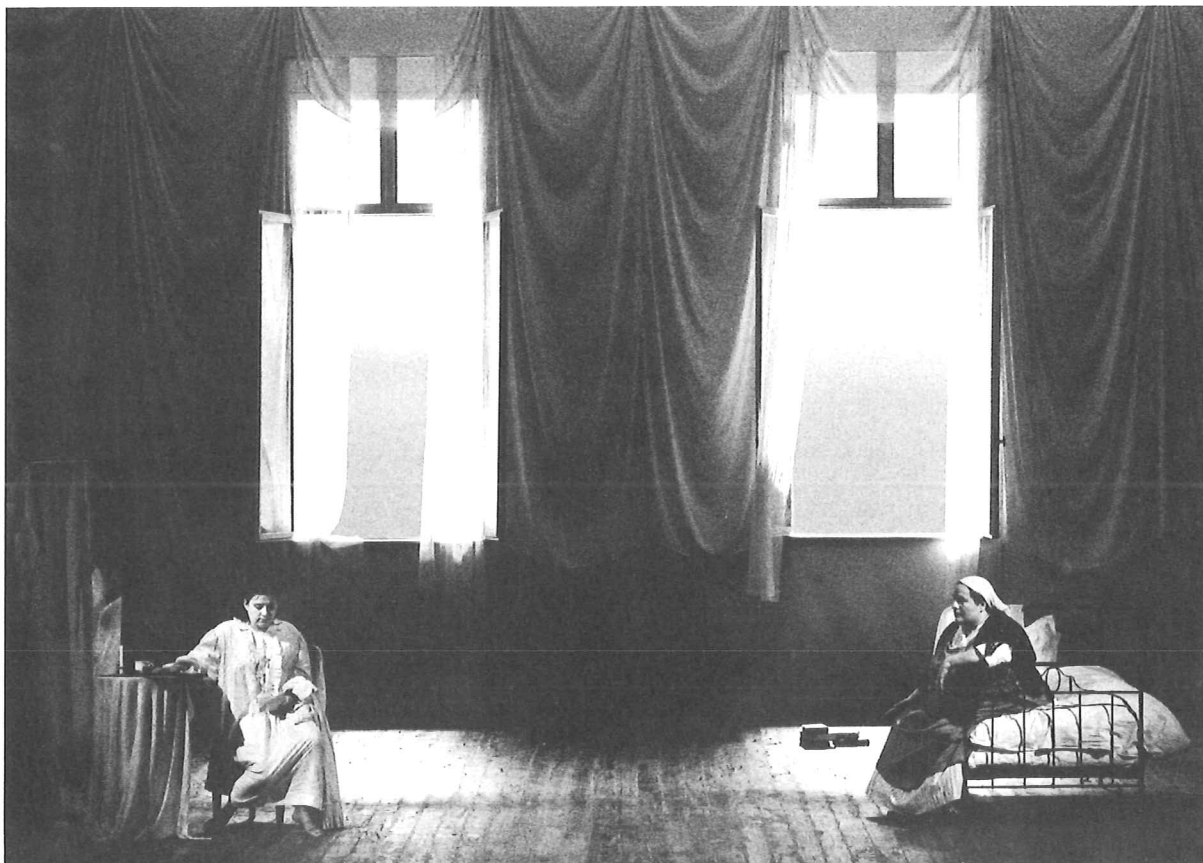

Het spook van de opera

Onegin (De Vlaamse Opera, 1990) Foto Annemie Augustijns

Opera is het meervoud van opus : opera is gebaseerd op het samenspel van verschillende kunstvormen, dixit Marc Clémeur, intendant van de Vlaamse Opera. Als "Gesamtkunstwerk" lijkt de opera bij uitstek geschikt om iets te vatten van het chaotische en complexe tijdsgewricht dat wij het onze noemen. Maar de opera gedraagt zich al te vaak als een log, onhandelbaar, peperduur en conservatief apparaat. Nochtans beleeft de opera op dit ogenblik zo iets als zijn tweede jeugd. Of is het een opflakkering van leven net voor de laatste stuip trekking ? Wat er ook van zij, opera, zijn specifiek productiesysteem en zijn specifieke artistieke mogelijkheden, vraagt om aandacht. De invulling van het woord "beleid" heeft hier alles mee te maken. Gerard Mortier heeft ons geleerd dat de inzet en de visie van één enkel man het verschil kan maken, dat er wel iets losgewrikt kan worden uit honderden jaren oude structuren.

Etcetera sprak met vier mannen die ieder op hun manier binnen hun mogelijkheden opera zijn vitaliteit terug willen schenken : Luc Emiel Roman, leider van de Antwerpse Kameropera Transparant; Jan Van Vlijmen, voormalig intendant van de Nederlandse Opera; Bernard Focroule, opvolger van Gerard Mortier in de Munt en Marc Clémeur, nieuwe intendant van de Vlaamse Opera. Dat deze laatste drie, respectievelijk ook nog componist, muzikant en theater/muziekwetenschapper zijn, wil hun betoog alleen maar nuanceren en verandert niets aan hun opdracht : vechten tegen het spook van de opera en vermijden dat de ultieme voorstelling waarvoor zelfs de sponsor zich geen ticket meer kan veroorloven, wordt gegeven in een zaal die leeg is, terwijl buiten horden gefrustreerde toeschouwers staan te dromen van iemand die op een scène stapt en, in alle eenvoud, zingt wat hij niet gezegd kan krijgen.